

PROGRAM MEZINÁRODNÍ KONFERENCE

PAMĚŤ – HISTORICKÉ VĚDOMÍ – MARGINALIZACE – IDENTITA

Pořadatelé: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií ve spolupráci s
Ústavem pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky, v.v.i.

Konference je pořádána v rámci programu PRVOUK P 20 *Kulturní, sociální a historická antropologie* (UK v Praze, FHS) a grantu GA ČR P 410/12/2390 *Mýty a realita středoevropských metropolí při utváření národních a nadnárodních identit. Příklad Prahy, Bratislavy, Varšavy, Krakova a Vídně.*

Datum konání: 23. a 24. 9. 2013

**Místo konání: Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií, U Kříže 8,
158 00 Praha 5 – Jinonice, stanice metra B Jinonice, budova B,
místnost č. 2080 a č. 2066.**

Záštitu nad konferencí převzali:

pan docent PhDr. Ladislav BENYOVŠZKY, CSc., děkan Univerzity
Karlovy v Praze, Fakulty humanitních studií

pan docent PhDr. Jan HORSKÝ, Ph. D., koordinátor programu
PRVOUK P 20 Kulturní, sociální a historická antropologie

pan PhDr. Oldřich TŮMA, Ph.D., ředitel Ústavu pro soudobé dějiny
Akademie věd České republiky, v.v.i.

Organizační tým: PhDr. Helena NOSKOVÁ, CSc.

doc. Blanka SOUKUPOVÁ

Mgr. Magdalena MYSLIVCOVÁ, Mgr. Zuzana SKOŘEPOVÁ,

Mgr. Lenka TRUBAČOVÁ – doktorandky UK v Praze, FHS

Drobné občerstvení zajistila firma *vaše sit.cz*, oficiální sponzor konference.

23. 9. 2013   **Místnost č. 2080**

9.30 – 10.00   **Registrace**

10.00 – 10.20   **Zahajovací proslovy**

doc. PhDr. Ladislav BENYOVSZKY, CSc., děkan UK v Praze, FHS

PhDr. Oldřich Tůma, Ph.D., ředitel Ústavu pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.

doc. PhDr. Jan HORSKÝ, CSc., koordinátor programu

PhDr. Helena NOSKOVÁ, CSc. (ÚSD AV ČR v.v.i.) a doc. PhDr. Blanka

SOUKUPOVÁ, CSc. (UK v Praze, FHS) – odborné garantky konference, doc.

Soukupová přednese výchozí úvahu o paměti, marginalizaci, identitě (pro zahraniční účastníky bude zprostředkována v ruštině a v angličtině)

Blok I   *Národní a státní identita – specifika a marginalizace*

Místnost č. 2080

Moderuje   **PhDr. Helena NOSKOVÁ, CSc., Ústav pro soudobé dějiny**

Akademie věd České republiky, v.v.i.

10.20 – 10.40   prof. PhDr. Leokadija Michajlovna DROBIŽEVA, Ph.D. (Ruská akademie věd, Moskva, Ústav sociologie, Centrum mezinárodních vztahů) :

Особенности гражданской и этнической идентичности в российских республиках

10.40 – 11.00   Mgr. Peter PODOLAN, Ph.D. (Univerzita Komenského, Bratislava,

Filozofická fakulta): *(Kontra)marginalizácia v slovenskej historiografii generácie*

Všeslávie

11.00 – 11.20 doc. PhDr. Blanka SOUKUPOVÁ, CSc. (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Místo husitské tradice v moderní české společnosti: základní kámen národní identity?*

11.20 – 11.40 ThDr. Pavla DAMOHORSKÁ, Th.D. (Univerzita Karlova v Praze, Husitská teologická fakulta): *Marginalita v současné izraelské společnosti*

11.40 – 12.00 Mgr. Michal PAVLÁSEK (Masarykova Univerzita, Brno, Filozofická fakulta, Ústav evropské etnologie a Akademie věd České republiky, Etnologický ústav, Brno): *Když Češi kolonizují „Čechy“*

12.00 – 12.30 přestávka na kávu, občerstvení, chlebičky

Blok I *Národní a státní identita – specifika a marginalizace* - pokračování
Místnost č. 2080

Moderuje **prof. PhDr. Nina PAVELČÍKOVÁ, CSc., Ostravská univerzita**

12.30 – 12.50 Mgr. Zdenko MARŠÁLEK (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.): *Československá zahraniční armáda 1939–1945 a marginalizace v procesu utváření kolektivní paměti*

12.50 – 13.10 PhDr. Helena NOSKOVÁ, CSc. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.): *Marginalizace historie a identity národnostních menšin v Československu v letech 1945–1989 a jejich znovuobjevení v současnosti*

13.10 – 13.30 Mgr. Lucie CVIKLOVÁ, M.A., Ph.D. (Anglo-americká univerzita, Praha): *Marginalizace korupce při budování kolektivní paměti o českém polistopadovém vývoji*

13.30 – 13.50 PhDr. Olga ŠRAJEROVÁ, CSc. (Slezské zemské muzeum, Opava): *Marginalizácia slezskej identity*

13.50 – 14.10 Mgr. Karol HOLLÝ, Ph.D. (Historický ústav Slovenskej akadémie vied, Bratislava): *Marginalizácia slovenských dejín v národnej ideológii tzv. martinského centra SNS na prelome 19. a 20. storočia*

14.10 – 15.10   přestávka na oběd

Blok IIa   *Rituály, symboly, mýty, praktiky a marginalizace*

Místnost č. 2080

Moderuje   **Mgr. Daniel LUTHER, Ph.D., Ústav etnológie Slovenskej akademie vied v Bratislave**

15.10 – 15.30   Mgr. et Mgr. Gábor OLÁH (Masarykova univerzita v Brně, Fakulta sociálních studií, katedra sociologie): *Dekonstrukce nebo rekonstrukce významů.*

Marginalizace soch a památníků v Budapešti a Bratislavě

15.30 – 15.50   Mgr. Alice KURHAJCOVÁ, Ph.D. (Univerzita Mateje Bela Banská Bystrica, Fakulta humanitných vied, katedra histórie): *Národné oslavy vo verejnom priestore stredoslovenských miest (1880–1914): „Príklad marginalizácie či dominancie historickej pamäti Slovákov?“*

15.50 – 16.10   Mgr. Ilona L. JUHÁSZ, Ph.D. (Výskumné centrum európskej etnológie Inštitútu Fórum pre výskum menšín, Komárno): *Dvojaká historická pamäť. Pomníky jako zdroje politických konfliktov dvoch národov v pridunajskom meste Komárno*

16.10 – 16.30   Přestávka na kávu

16.30 – 16.50   doc. PhDr. József LISZKA, Ph.D. (Výskumné centrum európskej etnológie Inštitútu Fórum pre výskum menšín, Komárno): *Osobná a kolektívna sebareprezentácie na príklade sakrálných pamiatok na juho Slovenska*

16.50 – 17.10   PhDr. Peter SALNER, DrSc. (Ústav etnológie Slovenskej akademie vied, Bratislava): *Kremácia ako jeden z determinantov marginalizácie tradičnej židovskej identity (na príklade Židovskej náboženskej obce v Bratislave po roku 1989)*

17.10 – 17.30   Mgr. Denisa Chopard PIŠTOROVÁ (École Doctorale Sciences Humaines et Sociales, Strasbourg): *Rekonstrukce kolektivní paměti skrze stravovací praktiky*

17.30 – 17.50 Krasomira L. MARHOLEVA, Ph.D. (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Obraz Mistra Jana Husa v 19. století očima bulharské inteligence*

17.50 – 18.10 PhDr. Petr BEDNAŘÍK, Ph.D. (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.): *Úloha médií při utváření historického vědomí. Situace v České republice od roku 1993 do současnosti*

Blok IIb *Jazyk, hudba, umění a marginalizace*

Místnost č. 2066

Moderuje **PhDr. Andrej SULITKA, CSc., UJEP, Ústí nad Labem, Filozofická fakulta**

15.10 – 15.30 prof. PhDr. Juraj DOLNÍK, DrSc. (Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta, katedra slovenského jazyka): *Marginalizačná inštrumentalizácia jazyka*

15.30 – 15.50 prof. Eva ECKERT, Ph.D. (Anglo-americká univerzita, Praha): *Český jazyk a identita: Marginalizace Romů*

15.50 – 16.10 PhDr. Lily CÍSAŘOVSKÁ, Mgr. Stanislava BOUŠKOVÁ (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Marginalizace malého jazyka. Na příkladě češtiny*

16.10 – 16.30 Přestávka na kávu

16.30 – 16.50 doc. PhDr. Zuzana JURKOVÁ, Ph.D. (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Prezentace marginality: Requiem for Auschwitz*

16.50 – 17.10 Mgr. Veronika SEIDLOVÁ (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Védské mantry ve víru globalizace: schizofonie jako marginalizující kulturní praktika?*

17.10 – 17.30 Dr. Polina GOLOVÁTINA-MORA a Dr. Varvara GOLOVATINA (Universidad Pontificia Bolivariana a Západočeská univerzita, Plzeň): *River as a symbol of forgetting or remembering in Russian and Czech literature*

17.30 – 17.50 Mgr. Ondřej DANIEL, Ph.D. (Centrum pro studium populární kultury, Brno): *Morava a Moravané v normalizační, představbové a postsocialistické kinematografii*

17.50 – 18.10 Dmitry MOSKVIN, PhD (Ivent-bjuro Ryžij): *Konflikt kulturních identit na Urale a způsoby jeho vizuální reprezentace* (bude předneseno v ruštině nebo angličtině)

24. 9. 2013   **Místnost č. 2080**

9.00 – 9.30   **Prezence účastníků**

Blok III   *Národnostní menšiny a marginalizace*
Moderuje   **doc. PhDr. Blanka SOUKUPOVÁ, CSc.**

9.30 – 9.50   PhDr. Vladimír MUKOMEL, CSc. (Ruská akademie věd, Moskva, Ústav sociologie, Centrum mezinárodních vztahů): *Национальные меньшинства в России: федеральная и региональные политики*

9.50 – 10.10   PhDr. Andrianna Anatoljevna SKOROBOGATAJA, CSc., PhDr. Achmed Aminovič JARLYKAPOV, CSc. (Ruská akademie věd, Moskva, Ústav etnografie a antropologie): *Кризис идентичностей, как характерная черта регионов с нестабильной социально-политической ситуацией (на примере Дагестана)*

10.10 – 10.30   PhDr. Jekaterina ARUTJUNOVA, CSc. (Ruská akademie věd, Moskva, Ústav sociologie, Centrum mezinárodních vztahů): *Межпоколенное воспроизводство этнической и гражданской идентичности в регионах России*

10.30 – 10.50   PhDr. Andrej SULITKA, CSc. (UJEP, Ústí nad Labem, Filozofická fakulta): *K otázce národnostně menšinové marginalizace a reflexe skupinové identity*

10.50 – 11.10   diskuse k ruskému, českému, slovenskému, polskému... pojetí identity

11.10 – 11.40   Přestávka na kávu, občerstvení, chlebíčky

Blok III *Národnostní menšiny a marginalizace* – pokračování

Místnost č. 2080

Moderuje **prof. PhDr. Juraj DOLNÍK, DrSc.**

11.40 – 12.00 PhDr. Iivi ZÁJEDOVÁ (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta sociálních věd a Muzeum literatury v Tartu, Estonsko): *Identity národnostních menšin v Estonské republice*

12.00 – 12.20 prof. PhDr. Nina PAVELČÍKOVÁ, CSc. (Ostravská univerzita, Filozofická fakulta, katedra historie): *Historické kořeny a souvislosti problému marginalizace romského obyvatelstva českých zemí*

12.20 – 12.40 Mgr. Daniel LUTHER, CSc. (Ústav etnologie Slovenskej akadémie vied, Bratislava): *Česká komunita v Bratislave 1919 – 1945 (vzostup a marginalizácia)*

12.40 – 13.00 Mgr. Zita SKOŘEPOVÁ (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Marginalizace národní identity u současných vídeňských Čechů: Maturitní a reprezentační ples*

13.00 – 13.20 PhDr. Dana BITTNEROVÁ, CSc. (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Mýtus marginalizovaného jako východisko pomáhající profese. Vzdělávání romských dětí*

13.20 – 14.20 Přestávka na oběd

Blok IV *Náboženské menšiny, „přírodní národy“, marginalizace, identita*

Místnost č. 2080

Moderuje **PhDr. Petr BEDNAŘÍK, Ph.D. (Ústav pro soudobé dějiny Akademie věd České republiky)**

14.20 – 14.40 PhDr. Josef KADERÁBEK (Jihočeská univerzita, České Budějovice, Filozofická fakulta): „*Pronásledování kvůli víře*“. *Konstruktivní prvky (smyšlené?) kolektivní identity českých pobělohorských exulantů v Sasku (1620–1640)*

14.40 – 15.00 Dr. phil. Mara KIOPE (Lotyšská akademie věd v Rize, Rižská univerzita, Ústav filozofie a sociologie): *Marginalization of religious identity: Latvia case*

15.00 – 15.20 Dr. art. Naděžda PAZUHINA (Lotyšská akademie věd v Rize, Rižská univerzita, Ústav filozofie a sociologie): *Вспоминая забытое: к вопросу о коллективной памяти латвийских староверов*

15.20 – 15.40 Mgr. Igor ZMETÁK, Ph.D. (Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave, Filozofická fakulta, Katedra etnológie a mimoeurópskych štúdií): *Formovanie predstáv o prírodných národoch v historických súvislostiach*

Blok V   *Formování paměti a identity v marginalizované oblasti*

Místnost č. 2066

Moderuje   **PhDr. Peter SALNER, DrSc., Ústav etnológie Slovenskej akademie vied, Bratislava, v. z. doc. Blanka SOUKUPOVÁ**

14.20 – 14.40 PhD Kinga CZERWIŃSKA (Uniwersytet Śląski, Katowice, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej): *Dziedzictwo kulturowe a konstruowanie tradycji w procesie budowania tożsamości. Na przykładzie pogranicza polsko-czeskiego*

14.40 – 15.00 Mgr. Svatoslava MARKOVÁ (Západočeská univerzita, Plzeň, Filozofická fakulta), Muzeum jižního Plzeňska v Blovicích, příspěvková organizace: *Paměť a historické vědomí obyvatel českého pohraničí po roce 1945*

15.00 – 15.20 dr Ewa BANIOWSKA-KOPACZ (Polská akademie věd, Krakow, Instytut Archeologii i Etnologii): *Kiedy większość staje się mniejszością. Przypadek społeczności Wisły*

15.20 – 15.40 PhD Katerzyna MARCOL (Uniwersytet Śląski, Katowice, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej): *Dynamika tożsamości – od marginalizacji do deklaracji. Wiślanie w środowisku wieloetnicznym i wielowyznaniowym Ostojićeva (Wojwodina, Serbia)*

15.40 – 16.00 RNDr. Markéta SEIDLOVÁ, Ph.D. (Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta): *Politická participace imigrantů jako nástroj boje proti jejich marginalizaci – příklad Francie*

16.00 – 16.30 Přestávka na kávu

Blok VI   *Marginalizace paměti a pamětníků*

Místnost č. 2080

Moderuje   **PhDr. Květa Jechová, Ph.D.**

16.30 – 16.50 Mgr. Karina HOŘENÍ (Masarykova univerzita, Brno, Fakulta sociálních studií, Katedra sociologie): *Zapomínání/objevování německých rodáků. Na příkladu památníku Ferdinanda Porscheho*

16.50 – 17.10 Mgr. Gabriela FATKOVÁ, Radek SVĚTLÍK, Karolína PAUKNEROVÁ, Ph.D. (Západočeská univerzita, Plzeň, Filozofická fakulta; Univerzita Karlova v Praze, Akademie věd České republiky, Centrum pro teoretická studia): *Dětský svět v zapadlé vesnici na konci Čech*

17.10 – 17.30 Kateřina Sidiropulu JANKŮ (Masarykova univerzita, Brno, Fakulta sociálních studií, Katedra sociologie): *Marginalizovaní pamětníci, marginalizované vzpomínky. Romští dělníci vzpomínají na příchod do České republiky za prací*

Blok VII   *Oral history v České republice a v zahraničí*

Místnost č. 2066

Moderuje   **PhDr. Helena Nosková, CSc.**

16.30 – 16.50 Dr. phil. Igors ŠUVAJEVS (Lotyšská akademie věd v Rize, Rižská univerzita, Ústav filozofie a sociologie): *Self-surveillance and Technologies of the Self (experience of Latvia)*

16.50 – 17.10 dr Maria GODYŃ (Polská akademie věd, Krakow, Instytut Archeologii i Etnologii): *Sojusz z pamięcią. Studium przypadku – Krzeszowice*

17.10 – 17.30 Mgr. Hedvika NOVOTNÁ (Univerzita Karlova v Praze, Fakulta humanitních studií): *Postholocaustová memoárová literatura jako důsledek marginalizace?*

17.30 – 17.50 Přestávka na kávu (místnost č. 2080)

17.50 – 18.10 Zakončení konference v místnosti č. 2080

PhDr. Helena NOSKOVÁ, CSc, doc. PhDr. Blanka SOUKUPOVÁ, CSc.

Další přihlášení účastníci konference (bez zástupců vedení institucí, referentů a moderátorů) – řazeno abecedně

Mgr. Petr Brod

Bc. Veronika Frnková

Prof. PhDr. Miroslav Hroch, DrSc.

PhDr. Ludvík Jaroš, CSc.

PhDr. Mirjam Moravcová, DrSc.

PhDr. Erich Renner

Doc. dr. Christian Harald Scheu, Ph.D.

Bc. Martina Schwubová

PhDr. D. Veselská, Ph.D.